

MOKYTOJAI, STREIKAS IR MINISTERIJA

Kam reikalingi skaičiai arba liūdni mokytojai

Kad mokytojai neretai liūdni, pikti, pavargę ir sugniuždyti, nieko jau nestebina. Net už padoresnį gyvenimą kovoti po pamokų daugelis jau neturi jėgų... Nemaža dalis vyresnio amžiaus pedagogų tiesiog atsitraukia, laukia pensijos - „mes jau kaip nors dagyvensim“. Kiti bijo valdžios, nes mes pripratę bijoti. O ir tų profsąjungų ne viena... Tad metai bėga, o laivas plūdūriuoja pelkėj...

5 eurai už valandą...

Man tikrai ne gėda pasakyti, kad gaunu 4.93 euro už valandą. Darbo užmokesčio lapelį galiu parodyti. 789 eurus padalinu iš 160 ir viskas aišku kaip ant delno. Tiesa, dirbti tenka ir daugiau, bet skirta 40 oficialių darbo valandų per savaitę, t.y. 8 valandas per dieną. Ir kur tas „daug laisvo laiko“? Turiu pilną krūvį, artėju prie 20 metų stažo, esu vyr. mokytojas, bet už valandą vis tie patys 5 eurai... Deklaruojamo didžiulio algų padidėjimo nepajutau... Man, kaip ir kolegoms, prisidėjo papildomų valandų, tad natūralu ir keliasdešimt (bet tikrai ne 150!) papildomų eurų. Deja, daug kam alga net sumažėjo.... Kas kaltas? Mokytojų etatinio darbo užmokesčio sistema.

Taigi:

Medus:

Mokytojų

Etatinio

Darbo

UŽMOKESČIO (pabraukiau specialiai)

Sistema

Tokiu „medumi“ (t.y. darbo ir užmokesčio tirpalu) mus ministerija apipylė, nepaisydama kad LŠDPS ir kiti, žinantys, kas yra pamoka ir jos apmokėjimas, perspėjo apie ydingą „tvarką“ dar prieš metus.

Kaip minėjau, turiu 25 kontaktines valandas (nuo seno tai vadinome apie 1,4 etato), bet tik 18 min. gaunu pasiruošimui ir taisymui (užduočių rengimui, parinkimui, kopijavimui, pamokos planavimui, darbų perskaitymui, klaidų ir teisingų atsakymų sužymėjimui, taškų suskaičiavimui, pastebėjimų ar pagyrimų parašymui, pavertimui į balus ir jų surašymui į dienyną). Kadangi tik 40 proc. pamokos laiko vaikų darbams taisyti duoda ministerija... (5 min. pasiruošimui ir 13 taisymui? O gal 2 min. pasiruošimui ir 16 taisymui? Ką manot?). Man pasisekė, nes anglų kalbos grupėje turiu apie 12-16 vaikų. Vienam darbui ištaisyti kaip tik! 1 minutę. Bet kaipgi lituanistai, matematikai ir kiti kolegos, turintys po 30 vaikų? Jie vienam mokinio darbui įvertinti turi tik 30 sekundžių!

3 Kišenės: dvi „protingos“ ir trečia iš ministerijos...

Grįžkim prie pradžios. Kas gi tas „naujas“ etatinis apmokėjimas? Ne mokytojams paaiškinsiu savo „kišenės“:

1 „kišenė“: 25 kontaktinės valandos;

2 „kišenė“: 40 proc. laiko (nuo pirmos) pasiruošimui ir taisymui (t.y. dar 10 val.) Iš viso 35 val.

3 „kišenė“: kelios valandos darbui su bendruomene (metodinė veikla, budėjimas, mokyklos renginiai, olimpiados ir konkursai) ir darbas

su specialiųjų poreikių turinčiais vaikais. Tai sudaro 40 valandų per savaitę. Etato neišėjo. Nors iki pilno etato nedaug trūksta. Berods, 0,94. Ministerija žadėjo suapvalinti. Nesuprantame ką - tik valandas ar ir atlyginimą? Taigi - 40 valandų. O iš viso - 5 eurai už valandą. Medus...

Tik problema liko - kaip pastebėjo ne vienas garbus Lietuvos švietimo profesionalas, visų mūsų **3 kišenė be proto skirtinga...** Vieni prakaituoja pamokose, o kiti ne visai ir ne visada aišku kur...

Siekiant „socialinio teisingumo“ (?), direktoriams teko ilgai sukti galvą, ką daryti su mokytojais, turinčiais, pvz., 10 kontaktinių valandų. Ką rašyti ar nerašyti į trečią kišenę ir kiek... Kad būtų apmokami „visi darbai“. O kaip juos pamatuoti? O jei neužtenka lėšų? Kiek trunka pasiruošimas koncertui, varžyboms ir salės papuošimui ar plakatų klijavimui? Tarkitės ir derėkitės, broliai ir sesės! Ir laužykite galvas kartu su mokyklų vadovais...

Ir kokia gi čia „nauja sistema“? Pamokas pavadino pirma kišene, ruošimasi ir taisymą antra, o tą, kur arba nelieka pinigų, arba nueina per daug, – trečia? Medus. Švelniai tariant.

Kaip „girdi“ ministerija

Lapkričio viduryje teko du kartus dalyvauti susitikimuose su gerb. ministre, jos patarėjais, švietimo profsąjungų nariais - bandėme taisyti „medų“... Nelabai ką pavyko ištaisyti, net ir išsakyti... Na, gal tai, kad mažinti mokinių skaičių klasėse reikia, išgirdo. Ačiū. Bet tai ministerija girdi jau berods 20 metų. Ir niekas nekeičiama. Daroma, bet be rezultatų. Nes jiems KAŽKAS trukdo. Bet, atminkit, jie girdi. Tariasi. Kalba. Tik švietimo laivas pelkėje buksuoja.

Kai prašėme daugiau tų niekingų minučių taisymui ir pasiruošimui, siūlėme ne 30-50%, o bent 50-60% visiems palikti. Graudu, kad pakeltu tonu įrodinėti teko, kad pamokos vedimas ir ruošimasis jai bei darbų taisymas yra esminė mokytojo darbo ir mokinių ugdymo dalis. Kad kalbų mokytojai tik vieną vyresniųjų rašinį taiso pusvalandį... Galvojome, pakeltų bent truputį šiuos niekingus skaičius, kad 30% akių nebadytų (15 min. VISOS KLASĖS DARBŲ taisymui), ir kolegų nežemintų, nepriešintų skirtingų dalykų ir dėstančių skirtingose amžiaus grupėse mokytojų?

Ir ministerijoje mus „išgirdo“: užuot skyrę 50-60% už darbų taisymą ir pasiruošimą pamokai visiems, skyrė 30-60%. Vėl nuo 30%. Tik viršutines lubas pakėlė... Vos neišvirtau iš kėdės, kai rytojaus dieną buvo visai Lietuvai paskelbta apie šį „ženklų“ susitarimą. Viršutinę ribą pakėlė 10%! Tai yra kiek? Ogi **dar 4,5 minutės!** Uau! Tiesa, iš kėdžių virto ir lapkričio 22 d. vykusio Mokytojų suvažiavimo dalyviai, apie šį laimėjimą išgirdę tiesiai iš gerb. ministrės lūpų.

Ir vėl direktoriai skaičiuos, dalins, o mokytojai derės, tarsis... Dėl ko? Ogi dėl to, kiek – 15, 20 ar net **27 min. gausime pasiruošti pamokai ir brangių 30 mokinių darbams perskaityti, ištaisyti ir įvertinti...** „Susitarėme“. Medus.

Sprendimus protestuojantys mokytojai seniai pateikė ant lėkštutės

Mokytojus ginanti, vienijanti ir už juos aktyviausiai kovojanti A. Navicko vadovaujama LŠDPS, neapsikentusi kelių dešimčių metų neveiklumo, o pastaraisiais metais itin intensyvaus melo ir patyčių iš mokytojų, priešėmusis kraštutinės kovos priemonės, neterminuoto mokytojų streiko, jau ne kartą anksčiau Švietimo ir mokslo ministerijai teikė reikalavimus.

Oi. Ne reikalavimus! O elementarius, paprastus, aiškius ir visiems būtinus, reikalingus ir lig šiol akivaizdžiai vienintelius „naujojo etato taisymo“ būdus: **sumažinti vaikų skaičių klasėse ir darželiuose** (tik tada jūsų, brangūs tėveliai, vaikai gali tikėtis bent panašių į normalias ugdymo(si) sąlygų). **Padidinti mokytojų darbo valandos įkainį 20 proc.** (tada mano valanda kainuotų ne 4,93 eurus, o net 5.91 euro... Tikiuosi, pradžiai). **Pasiruošimui, taisymui ir visiems kitiems darbams skirti tiek valandų, kiek yra kontaktinių valandų** (18 pamokų turintys mokytojai gautų dar 18 pamokų pasiruošimui).

STOP!

Čia man pasidarė baisu, nes pasirodė, kad kalbu apie kosmosą. Nes... Turiu 25 kontaktines valandas ir reikalauju dar 25. (Bet palaukit. Ne „už nieką“, kaip sakė kažkuris garbus valstybės tarnautojas. O už ruošimąsi pamokoms, už užduočių rengimą, už bendravimą su tėvais ir vaikais, už taisymą, už pažymių surašymą, už konkursus ir olimpiadas...). 5 eurai.... Medus.

Vietoj pabaigos

Deja, ministerija nebijančių ir dar turinčių jėgų bei vilties kovoti už tiesą mokytojų (ir jiems atstovaujančios LŠDPS) pateiktų sprendimų katastrofiškai situacijai spręsti vis dar nemato ...

O, regis, ir milijonų šitiems procentėliams padidint mažiau reiktų,

Ir trijų kišenių modeliams „dizainerių“ samdyt nebūtų reikalo,

Ir vaikai ne po 30 suvaryti į klases (atsiprašau, kaip paukštyno gyventojai) būtų...

Ir t.t.

Post Scriptum

Ir dar. Tokios komunizmu alsuojančios propagandos ir baltais siūlais siūtų straipsnių, kaip pateikia ŠMM, nemačiau nuo žurnalistikos studijų laikų (tada studijavome fašizmo ir komunizmo žiniasklaidą)... Fenomenas. Chruščiovo, Brežnevo ir Musolinio klasika gyva ir šiandien. Sukluskite, gerbiamieji žurnalistikos ir viešųjų ryšių dėstytojai, studentai ir specialistai! XXI a. Europos laisvoje ir demokratinėje šalyje pamatyti su bet kokiais sveiko proto ar „sveiko melavimo“ rėmais prasilenkiančius pranešimus apie „susitarimą“, akcentuojančius tik „mažumą nepatenkintų“, „menką dalį streikuojančių“ mokytojų ar mokyklų vadovų net ir paprastam žmogui, švelniai tariant, turėtų būti keista...

Aivaras Dočkus,

Elektrėnų „Ažuolyno“ progimnazijos vyr. mokytojas